

SECȚIA DE ȘTIINȚE
ALE VIEȚII
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI

bd. Ștefan cel Mare,1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

SECTION OF LIFE SCIENCES
OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.24 ”Gestionarea resurselor piscicole și fondului genetic de acvacultură în conformitate cu principiile dezvoltării sustenabile, destinate utilizării potențialului biologic acvatic pe termen lung”, Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor, Conducătorul proiectului: Dr. DOMANCIUC Vasiliu, perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Adunarea Generală a secției Științe ale Vieții din 9 decembrie 2022 și a concluziilor experților

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2022 - 20.80009.5107.24 ”Gestionarea resurselor piscicole și fondului genetic de acvacultură în conformitate cu principiile dezvoltării sustenabile, destinate utilizării potențialului biologic acvatic pe termen lung, conducătorul proiectului dr. DOMANCIUC Vasiliu, Centrul pentru cercetare a Resurselor Genetice Acvatice ”Acvagenresurs”

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Bine**” (24,5).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului – “Foarte bine”.*

Evaluarea rezultatelor obținute în Proiectul prezentat al Programului de Stat constatăm:

- a) atingerea completă a scopului și rezultatelor formulate (declarate) inițial în propunerea lui;
- b) toate rezultatele sunt în deplină corelare cu cele obținute la etapele implementării lui.

Cercetările au fost consacrate valorificării fondului genetic piscicole al Republicii Moldova prin crearea și implementarea noilor specii, linii de pești, care asigură o înaltă productivitate și rezistența, aprecierea valorii lor de prăsilă, inclusiv aportul real al părților comestibile. S-a prevăzut și diversificarea spectrului cu noi hibrizi și specii domesticite somon, șalău, plătică în scopul general de dezvoltare durabilă a acvaculturii în țară.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute – “Satisfăcător”:*

În anul de referință au fost publicate 6 publicații:

- în alte reviste internaționale sau naționale, culegeri conferințe internaționale - 1;
- teze la conferințe – 5.
- Articole de popularizare a științei - 3

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare* – “Foarte bine”.

Asigurarea ramurii piscicole din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a Republicii Moldova cu material semincer cca 100% de puet-pești joacă un rol primordial în aspect socio-economic, contribuie la securitatea alimentară a țării. Datorită impactului atins în implementarea rezultatelor obținute, ramura piscicolă asigură 100% din necesitățile țării cu pește proaspăt, fiind asigurată de propria ramură;

Materializarea rezultatelor ține de implementarea a 15 recomandări curente pentru materialul selectat de crap, somn european, șalău și liniilor noi de pești fitoplanctonofagi.

Implementarea rezultatelor a fost realizată în gospodării piscicole din raioanele Leova, Căușeni, Drochia, Taraclia, Telenești în baza analizelor complexe din heleșteelor de iernare, a apei și a condițiilor sanitare și al.

Rezultatele înalt apreciate au fost menționate de specialiștii din ramura piscicolă la selecția în masă a raselor de crap de Telenești, de Cubolta și de Mândâc cu diverse caracteristici a solzilor. Materialul de selecție de crap în heleșteele de îngrășare comune a atins o densitate de 400-800 buc/ha.

Efectul economic real și total în anul 2022 a constituit 2320,0 mii.lei.

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat* – “Bine”.

Ponderea tinerilor cercetători (%) din numărul total al executorilor conform contactului de finanțare constituie 24%

Obiecții:

- De a implica tinerii cercetători în formarea prin doctorat/postdoctorat

Concluzii, recomandări

În ansamblu, evaluând principalele rezultate și apreciind importanța lor pentru dezvoltarea durabilă a ramurii piscicole a Republicii Moldova se constată: Centrul ”Acvagenresurse” este o entitate importantă pentru asigurarea dezvoltării continue a ramurii piscicole; Rezultatele obținute au o importanță vitală pentru menținerea ramurii la nivelul existent; grație lor piața peștelui viu în țară este asigurată la 100%. Ramura este asigurată 100% cu puiet și nu avem import de el.; Realizarea manifestărilor științifice internaționale în străinătate și în Republica Moldova, naționale (în țară) au o mare importanță practică (aplicativă), dar și teoretică; Implicarea cercetărilor din proiect la studiul situației fluviilor Nistru și Prut, a rezervațiilor acvatice Costești, Ghidighici, Ialoveni și al. Are mare importanță pentru păstrarea patrimoniului ihtiologic al Republicii Moldova.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc